

I. fejezet A tervkészítés általános adatai

Tervezési szint:

Helyi Hulladékgazdálkodási terv
Somogy megye – Somogyszob község

A helyi hulladékgazdálkodási tervet készítette:

MKM Consulting Kft. (Pécs, 7623, Rét utca 39/1)

A terv készítéséért felelő:

Somogyszob Község Önkormányzata

A tervezésben részt vett személyek:

Leitol Csaba ügyvezető igazgató
Drescher László – Közgazdász, Projektmenedzser
Fülöp Zoltán – Környezetmérnök, Minőségügyi vezető
Tóth Virág – Környezetmérnök
Horváth Viktória – Közgazdász
Szvitacs Miklós – Közgazdász
Balogh Edina – Menedzser asszisztens

Tervezés időszak:

2004-2008. közötti időszak

Tervezés báziséve:

A keletkező szilárd hulladékmennyiséget tekintve a 2002. évet,
a folyékony hulladék mennyiséget tekintve a 2001. évet,
a hulladékkezelő telepek esetében a legfrissebb adatokat szerepeltetjük.

Dátum:

2004. július

I. 1. a település bemutatása**I./1. táblázat** A település jellemző 2002. évi statisztikai adatai (Forrás: KSH)

Település	Somogyszob
Terület (km²)	40,08
Lakónéesség a 2002. év végén	1773
Lakásállomány a 2002. év végén	633
Villamos energiát fogyasztó háztartás	699
Vezetékes gázt fogyasztó háztartás	270
Közüzemmi vízvezeték hálózat (km)	13,1
Közüzemmi vízhálózatba bekapcsolt lakás	580
Közüzemmi szennyvízcsatorna hálózatba bekapcsolt lakás	0
Működő vállalkozás összesen	95

Somogyszob település Nagyatádtól 10 km-re északra helyezkedik el, vasúti csomópont. A község déli oldalán halad a Budapest – Gyékényes – Rijeka vasútvonal, s innen indul a nagyatádi és balatonkeresztúri szárnyvonal. Közútja Nagyatád és Segesd felé, valamint a 68-as főúthoz vezet.

Területe részben sík, részben enyhén dombvidéki, hullámos felszínű. A kaszói erdő veszi körül, amelynek állatvilágában dámvad, őz, borz, vaddisznó, pézsmá és cickány is található. Északnyugatra terül el a ritka állat- és növényvilággal rendelkező Baláta – tó, amely védett terület.

A környék éghajlata átmeneti jellegű, a nedves, kontinentális éghajlatot mediterrán és óceáni hatás befolyásolja. A csapadék mennyisége az országos átlagot valamivel meghaladja 700-800 mm, a napfénytartam ennek alatta marad 1900-2000 óra. Az évi középhőmérséklet 10-11 °C, a januári átlag hőmérséklet -2 - -1 °C, a júliusi középhőmérséklet 20-21 °C. Az uralkodó szélirány É-i.

A település területe 40,08 km², a lakosság száma 2002-ben 1773 fő volt. A természetes szaporodás csökkenő tendenciát mutat (7 fő), ami a születéshez képest magasabb mértékű halálozásnak köszönhető. Ezt a mutatót erősíti a kivándorlás jelenléte. 2002-ben az élveszületések száma 7, a halálozások száma 14 volt a faluban. A kivándorlások száma 9 fő volt.

Somogyszob 2003-ban a megye legkomfortosabb falva lett. A község egész területén kiépült a teljes infrastruktúra: vezetékes ivóvíz, gáz, szennyvízcsatorna, vezetékes telefon- és kábeltelevíziós hálózat. A községben 633 lakás található. 2002-ben 1 új lakás épült, és megszűnt lakás nem volt.

Nagyobb létszámú foglalkoztatónak számít a MÁV Rt., helyi önkormányzat, erdészeti Csemetekert, helyi varroda, Kaszói Erdészet, a községhez tartozó Nagybaráti állattartó telepe. Aki nem talál helyben munkát, ingázik nagyatádi, kaposvári, csurgói munkahelyekre. Jelenleg a lakosság 8 százaléka munkanélküli. Jellemző a háztáji gazdálkodás. A vállalkozások száma összesen 95, amiből a legtöbb, 64 egyéni vállalkozás. Továbbá 14 bt., 13 kft., és 1 szövetkezet is működik a faluban. Jelentősebbek: Csurgói Napsugár Ruhaiipari Szövetkezet 20 foglalkoztatott, Mocz és Társa Kft. 10 foglalkoztatott, Posta 5 foglalkoztatott, ÁFÉSZ 10 foglalkoztatott.

A település óvodája 54 férőhellyel rendelkezik. Az óvodába 75 gyermek jár, akikre 6 óvópedagógus felügyel. A községi általános iskolát 171 tanuló látogatja, 15 pedagógus oktatásával. A falu könyvtárában 8 000 kötet található.

A község kulturális rendezvényeit és ünnepeit a civil szervezetek látják el. Külön klubjuk van a férfiaknak, asszonyoknak, fiataloknak, hagyományőröknek és a sportkedvelőknek.

I. 2. A helyi tervezés szükségességének bemutatása

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény értelmében az ország hulladékgazdálkodási stratégiai célkitűzései, továbbá az alapvető hulladékgazdálkodási elvek érvényesítése érdekében (a hulladékkeletkezés megelőzése, a hulladékok minél nagyobb arányú hasznosítása, a hulladékok szakszerű ártalmatlanítása) Országos Hulladékgazdálkodási Terv (OHT) készült, melyet a 110/2002.(XII.12.) OGY határozatával hirdettek ki.

Az OHT kihirdetését követően – arra építve – Regionális Hulladékgazdálkodási Terveket kellett készíteni (15/2003. KvVM rendelete, (XI.17.)), majd ezzel összhangban, a területi tervek kihirdetését követően 270 nappal a településeknek helyi terveket kell kidolgozni.

A helyi hulladékgazdálkodási tervek elsősorban az önkormányzatok által szolgáltatott adatokon alapulnak. A hiányzó adatok kapcsán megkeresték a terv készítői az adott településen közszolgáltató vállalatot, a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőséget, egyéb hulladékgazdálkodásban illetékes szolgáltatókat. A terv készítése során a Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Projekt legfrissebb változatát is felhasználták (megvalósíthatósági tanulmány, pénzügyi-gazdasági elemzés).

A helyi hulladékgazdálkodási tervek elkészítése érdekében, összhangban a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvénnyel, illetve a 126/2003. évi kormányrendelet – A hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményeiről – rendelkezéseivel, figyelembe véve a 15/2003. KvVM rendelet – A területi hulladékgazdálkodási tervekről – a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által kiadott „Segédlet a helyi hulladékgazdálkodási tervek készítéséhez” elnevezésű dokumentumot, kérdőívek észültek. A települési jegyző részére eljuttatott, majd személyes megkeresés útján, kérdezőbiztosok segítségével kitöltött kérdőívek képezik jelen terv alapját. Az adatok összegyűjtése után kezdődött meg a meglévő adatok kiértékelése, a célok, prioritások meghatározása, illetve a célok elérését szolgáló cselekvési programok ütemtervének kialakítása. Az így elkészült helyi hulladékgazdálkodási tervek további egyeztetések után a települési önkormányzat fogadja el, hagyja jóvá.

I. 3. Tervezésbe bevont hatóságok, önkormányzatok és egyéb szervezetek

A helyi hulladékgazdálkodási tervezés kapcsán, még a kérdőívek kiküldése előtt egyeztetésre került sor Dél-Dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőséggel, majd az illetékes települési önkormányzattal. A helyi hulladékgazdálkodási terv szorosan illeszkedik a térség regionális hulladékgazdálkodási tervéhez.

Jelen tervek alapját képező Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Projekt elkészítése során a következő egyeztetések lefolytatására került sor:

- Fejlesztési koncepció kialakítása (2002-2003): egyeztetés a térség városainak, majd a kisebb településeinek bevonásával.
- Projekt előkészítő tanulmányok véleményeztetése (2002. szept.), véleményező: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Hulladékgazdálkodási és Környezet-technológiai főosztálya.
- Önkormányzati Együttműködési Megállapodás megkötése (2003. aug.): Mecsek-Dráva Projekt által érintett települések kötelezettségvállalásával.
- Társulási Tanács megalakítása (2004. márc.): Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Projekt iránt elkötelezett önkormányzatok egyeztetésének intézményesült formája a program megvalósításával, későbbi működtetésével kapcsolatos kérdésekben.

A projekt elkészítése kapcsán számos kérdésben volt szükség hatósági egyeztetésre. Bevont hatóságok:

- a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőséggel - környezetvédelmi engedélyeztetés, IPPC
- Miniszterelnöki Hivatal – finanszírozás, projektbeszámoló
- Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatóságával – finanszírozás, projektmenedzsment
- KvVM szakmai főosztályok – program tartalmának szakmai egyeztetése
- KvVM által megbízott tanácsadó cégek – tenderkiírás, regionális programok összehasonlító elemzése

II. fejezet A tervezési területen keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok mennyisége és eredete

II.1. A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége

II.1.1 Nem veszélyes hulladékok

A településen 469 t/év *települési szilárd hulladék* és 29 160 m³/év *folyékony hulladék* és szennyvíz keletkezik.

A településen *kommunális szennyvíziszap* mennyisége 655 t/év, a Nagyatádi szennyvíztisztítóba szállítják.

Az *építési-bontási hulladék* mennyisége évente 10 tonna.

II./1. táblázat A keletkező nem veszélyes hulladékok és éves mennyiségük (tonna/év)

Hulladék	Mennyiség
Települési szilárd hulladék	469 (t/év)
Települési folyékony hulladék	29 160 (m ³ /év)*
Kommunális szennyvíziszap	655
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	10 (t/év)

* a Dél-Dunántúli Regionális Tervben szereplő adatok alapján a településen keletkező csatornán el nem vezetett szennyvíz mennyisége

** a településről csatornán elvezetett szennyvíz mennyisége: 38 000 m³

II.1.2. Szelektíven gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékáramok

A településen a kiemelten kezelendő hulladékok közül az állati hulladékot döngkútban gyűjtik, mennyisége 0,5 t/év.

Az egészségügyi hulladék évente keletkező mennyisége 12 kg. Elszállításáról a vállalkozó háziorvos gondoskodik.

II.1.3. Csomagolási hulladékok

A településen a csomagolási hulladékok közül a műanyag és az üveg szelektív gyűjtése valósul meg a település területén elhelyezett 2-2 darab, egyenként 1,3 m³-es gyűjtőpont segítségével. Az erre vonatkozó mennyiségi adatok azonban nem állnak rendelkezésre.

II.2. A felhalmozott hulladékok típusa és mennyisége

II.2.1. Nem veszélyes hulladékok

A község területén nem található nem veszélyes, felhalmozott hulladék.

II.2.2. A területen felhalmozott, kiemelten kezelendő hulladékáramok

A község területén nem található kiemelten kezelendő, felhalmozott hulladék.

II.2.3. Csomagolási hulladékok

A község területén nem található csomagolási felhalmozott hulladék.

II.3. A településre beszállított és onnan kiszállított hulladékok típusa és éves mennyisége

II.3.1. Nem veszélyes hulladékok

A településről a szilárd hulladék kiszállításra kerül, mert a településen nem található hulladékkezelő telep. A hulladék begyűjtését és elszállítását a Saubermacher-Pannónia Kft. végzi. A települési szilárd hulladék a nagyatádi hulladéklerakóba kerül.

A Dél-Dunántúli Regionális Terv adatai alapján a településen 2001-ben 29 160 m³/év folyékony hulladék keletkezett, amelyből 2 400 m³ folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra a Segesdi szennyvíztelepre.

Az építési-bontási hulladék éves mennyisége 10 t/év, mely mennyiséget külterületi földutak javítására használnak fel, tehát helyben marad.

A településre hulladékbeszállítás nem történik.

II./2. táblázat A településre beszállított és onnan kiszállított nem veszélyes hulladékok és éves mennyiségük

Hulladék	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Települési szilárd hulladék	0	469 (t/év)
Települési folyékony hulladék	0	2 400 (m ³ /év)*
Kommunális szennyvíziszap	0	655 /t/év)
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	0	0

II.3.2. A településre beszállított és onnan kiszállított, kiemelten kezelendő hulladékáramok

Az állati hulladékot a helyi döngútban gyűjtik, kiszállításra nem kerül.

Az egészségügyi hulladék (12 kg/év) szintén kiszállításra kerül. Elszállításáról a vállalkozó házi orvos gondoskodik.

II.3.3. Csomagolási hulladékok

A szelektíven gyűjtött műanyag és üveg teljes mennyiségét kiszállítják, mennyiségi adatok azonban nem ismertek.

II.4. A tervezési terület éves hulladékmérlegének bemutatása**II.4.1. Nem veszélyes hulladékok****II./3. táblázat** A nem veszélyes hulladékok kezelési arányainak bemutatása (hulladékmérleg)

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Települési szilárd hulladék	-	-	-	-	469	100	-	-
Települési folyékony hulladék	-	-	-	-	-	-	29 160 m ³ /év	100
Kommunális szennyvíziszap	-	-	-	-	655	100	-	-
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	-	-	-	-	10	100	-	-

II.4.2. Kiemelten kezelendő hulladékáramok

Az állati hulladék lerakásra kerül, míg az egészségügyi hulladékot (12 kg/év) elégetik.

II.4.3. Csomagolási hulladékok

A műanyag és üveg mennyisége, kezelési aránya nem ismert.

III. fejezet A hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények

III.1. A jogszabályokban meghatározott műszaki követelmények és a területen folyó hulladékkezelésre előírt követelmények ismertetése

III/1. táblázat: A területen folyó, hulladékkezelésre kiadott környezetvédelmi hatósági engedélyesek megnevezése, címe, az engedély tárgya, száma

Engedélyes neve	Cím	Telephely	Tárgy	Engedély száma	Engedély érvényességi ideje
Somogyszob-Bolhás szennyvíz-tisztító	Somogyszob	Somogyszob	Vízjogi üzemeltetési engedély	H/1958-28/2003-12.	2008. szeptember 30.

IV. fejezet Az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések

Somogyszob Község Önkormányzata a hulladékgazdálkodással kapcsolatban az alábbi rendeletet hozta:

- 12/2004.(VII.6.) számú rendelet a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról.

Az önkormányzat hulladékkezeléssel kapcsolatban egyéb speciális intézkedést nem hozott.

V. fejezet A hulladékok kezelése, a kezelőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások

V.1. Hulladékok gyűjtése és szállítása

A szilárd hulladék elszállítására a település a Saubermacher-Pannónia Kft végzi. A hetente egyszer összegyűjtött hulladékot a nagyatádi hulladéklerakóba szállítják.

A folyékony hulladék évente elszállított mennyiségét (2 400 m³) Kovács Ferenc vállalkozó gyűjti be és szállítja el a Segesdi szennyvíztelepre, a szennyvíz esetében a DRV Rt. gondoskodik a begyűjtéséről, amelyből 38 000 m³ Somogyszobról 11 000 m³ a szomszédos településről származik. A településen keletkező szennyvíziszapot Nagyatádra szállítják.

Az építési törmelék teljes mennyisége (10 tonna/év) helyben marad.

Az állati hulladékot döngkútban helyezik el, mennyisége 0,5 t/év.

A csomagolási hulladékok közül a műanyag és üveg szelektív gyűjtése megoldott, mennyiségi adatok nem ismertek.

V./1. táblázat: A nem veszélyes hulladékokat begyűjtő szervezet

Hulladék	Begyűjtő, szállító neve	Székhely (település)	Begyűjtött hulladék-mennyiség	Begyűjtő Kapacitása (t/év)	Begyűjtésre használt szállító-eszköz	Kezelő megnevezése
Települési szilárd hulladék	Saubermacher-Pannónia Kft.	Nagykanizsa	469 t/év	21 065 t/év	n.a.	Saubermacher-Pannónia Kft.
Folyékony hulladék	Kovács Ferenc vállalkozó	Segesd	2 400 m ³ /év	n.a.	Tengelyen elszállítva	Segesdi szennyvíztelep

Szennyvíz- iszap	DRV Rt.	Nagyatád	655	n.a.	Tengelyen elszállítva	DRV Rt.
-----------------------------	---------	----------	-----	------	--------------------------	---------

V./2. táblázat A területen működő, egyéb kiemelt hulladékot begyűjtő szervezetek a tervezés időpontjában

Hulladék	Begyűjtő, szállító neve	Székhely (település)	Begyűjtött hulladék- mennyiség (t/év)	Begyűjtő Kapacitása (t/év)	Begyűjtésre használt szállító- eszköz	Átvevő Ke- zelő meg- nevezése
Műanyag	Saubermacher -Pannónia Kft.	Nagy- kanizsa	n.a.	21 065 t/év	Konténer- szállító gépjármű	Sauber- macher Pannónia Kft.
Üveg	Saubermacher -Pannónia Kft.	Nagy- kanizsa	n.a.	21 065 t/év	Konténer- szállító gépjármű	Sauber- macher Pannónia Kft.

V.1.2. A területen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység általános ismertetése, értékelése

A település területén szennyvíztisztító telep található, amelyre Somogyszob és Bolhás községek vezetik szennyvizüket. A szennyvíztisztítási technológia eleveniszapos biológiai tisztítás, szimultán és denitrifikációval, az iszap rész stabilizációjával.

A Dél-Dunántúli Regionális hulladékgazdálkodási tervben foglaltak alapján a településen korszerűtlen felhagyott folyékonyhulladék ürítőhely található, érzékenységi besorolása: „B”.

V.1.3. A felhalmozott hulladékok tárolásának, helyzetének (problémakörének) ismertetése

A településen, a Somogyszob, 0140/2 hrsz. alatt található felhagyott hulladéklerakó esetében a PHARE. HU 90011-01 számú felmérés alapján a használt terület 4 200 m², a lerakott hulladék térfogata 10 500 m³.

V/3. táblázat Engedély nélküli, illegális (vad) lerakók, használaton kívüli vagy nem megfelelő műszaki védelemmel rendelkező lerakók és az ott lévő hulladékok mennyisége

Helyszín	Lerakott hulladék megnevezése	Lerakott hulladék mennyisége
Somogyszob 0140/2 hrsz-ú terület	Települési szilárd hulladék	10 500 m ³

V.2. A települési szilárd hulladékgazdálkodás helyzetelemzésénél előírtakon túl ismertető tényezők

V.2.1. A másodnyersanyag visszanyerés és a hasznosítás aránya a tervezési területen

A településen már elkezdték a szelektív gyűjtés bevezetését, melynek első lépcsőjeként műanyag, üveg szelektív gyűjtésére alkalmas, 4-4 db 1000 l-es konténert helyeztek el a községben.

A 2008-ban elinduló Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Program tervei szerint Somogyszobról a szelektíven gyűjtött hulladékot a Marcali Hulladékkezelő Központba szállítják.

V.2.2. A területen a települési hulladék részeként keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége, és ebből a lerakásra kerülő mennyiség, a jelenlegi komposztáló- és egyéb kezelőkapacitás és a későbbiekben le nem rakható mennyiség összevetése

A település területén 10% zöldhulladékot gyűjtenek, a biohulladék gyűjtése nem valósul meg, illetve a házi komposztálás ~ 2,5%-ban valósul meg.

A 2008-ban elinduló Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Program tervei szerint a zöldhulladékot házi komposztálás keretében hasznosítják újra.

V.3. A települési folyékony hulladékkal való gazdálkodás helyzetelemzése

A településen összesen 67 160 m³ szennyvíz keletkezik, ami 1 főre lebontva 37,88 m³-t jelent. Évente 38 000 m³ szennyvizet vezetnek el csatornán a település területén található szennyvíztelepre, továbbá 2 400 m³ folyékony hulladék tengelyen kerül elszállításra Segesdre.

V.3.1. A településen keletkező települési folyékony hulladék mennyisége, lerakóhelyi gyűjtés – körzetenként

V./4. táblázat A településen keletkező települési folyékony hulladék mennyisége

	Leé (m3/év/fő)	Mennyiség (m3/év)
Települési folyékony hulladék	37,88	29 160

V./5. táblázat A begyűjtött települési folyékony hulladék mennyisége

Begyűjtők, szállítók				
Begyűjtő neve	Székhelye	Begyűjtött mennyiség t/év	Kapacitás, engedélyezett mennyiség t/év	Kezelési mód
DRV Rt.	Nagyatád	49 000	n.a.	Szennyvíztisztítás

Kovács Ferenc vállalkozó	Segesd	2 400	n.a.	Kazettás tárolóban elhelyezése
-----------------------------	--------	-------	------	-----------------------------------

V.3.2. A települési folyékony hulladék kezelése

V./6. táblázat A települési folyékony hulladék jelenlegi kezelési módja, kezelt mennyisége

Kezelés módja	Kezelt mennyiség (t/év)	Kezelőtelep üzemeltetője
Biológiai tisztítás	49 000	DRV Rt.

V.4. A települési szennyvíziszappal való gazdálkodás helyzetelemzése

V.4.1. A településen keletkező települési szennyvíziszap mennyisége

V./7. táblázat A szennyvíztisztítók közműveiben keletkezett iszap mennyisége

Szennyvíztisztító mű telephelye	Összes mennyiség (t/év)	Összes mennyiség Száranyag (%)
Somogyszob	655	4

V.4.2. A tervezési terület szennyvíziszap-kezelési jellemzői, hasznosítási módjai, hasznosított mennyiség és aránya, további hasznosítási lehetőségek, ártalmatlanított mennyiség (lerakás) és aránya

A település szennyvíztisztítójában keletkező 655 t szennyvíziszap Nagyatádon kerül további ártalmatlanításra.

VI. fejezet Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározása

VI.1. A hulladékkeletkezés csökkentési célkitűzései a tervezési területen, a tervidőszak végére várhatóan keletkező hulladékok mennyisége és összetétele

VI.1.1. A képződő hulladék mennyiségének várható alakulása

VI./1. táblázat A nem veszélyes hulladékok keletkezésének tervezett mennyisége (t/év)

Hulladék	2002 (t/év)	2005 (t/év)	2008 (t/év)
Települési szilárd hulladék	469 (t/év)	498 (t/év)	529 (t/év)
Települési folyékony hulladék	29 160 (m ³ /év)	26 244 (m ³ /év)	23 620 (m ³ /év)
Kommunális szennyvíziszap	655 (t/év)	721 t/év	793 t/év
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	10 (t/év)	10 (t/év)	10 (t/év)

VI./2. táblázat A képződő települési szilárd hulladékból szelektíven gyűjtött hulladékáramok tervezett mennyisége (t/év)

Hulladék	2002 (t/év)	2005 (t/év)	2008 (t/év)
Műanyag	44,56	53,68	60,73
Üveg	17,85	18,08	18,30
Fém	16,74	16,73	16,65
Textil	7,77	7,90	8,02
Biohulladék	183,88	189,29	197,81
Papír	60,85	67,67	75,13

Veszélyes hulladék	6,13	5,86	5,55
Egyéb	131,24	138,78	146,82
Összesen	469,00	498,00	529,00

VI.1.2. Csökkentési célok

- Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározásánál alapul vettük a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény, a 110/2002.(XII.12.) OGY határozatban kihirdetett, 2002. november 26-án elfogadott Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (OHT) és a 15/2003. KvVM rendeletben kihirdetett Dél-Dunántúli Statisztikai Régió Hulladékgazdálkodási Tervét.
- A helyi hulladékgazdálkodási terv elfogadása után – ami a 2004-2008-as időszakra vonatkozik – a tervről kétévente beszámolót kell készíteni és hatévente meg kell újítani. A helyi hulladékgazdálkodási terv céljait figyelembe kell venni és be kell építeni az önkormányzat más ágazati intézkedéseibe is.
- Biztosítani és folyamatosan fejleszteni (képzés) kell a végrehajtáshoz az önkormányzatnak a megfelelő szakértői apparátust. Együtt kell működni a térségben kialakításra kerülő Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Program koordináló szervezeteivel.

A 2000. évi XLIII. hulladékgazdálkodási törvény 56. §-a alapján a hulladéklerakóban ártalmatlanításra kerülő hulladék biológiailag lebomló szervesanyag tartalmát a bázis évhez viszonyítva 2004. július 1-ig 75%-ra, 2007. július 1-ig 50%-ra (2014. július 1-ig pedig 35%-ra) kell csökkenteni.

A Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Projekt prognosztizálja a hulladékösszetétel alakulását 2001-2030 között. (lásd a VI/1. számú ábrát). Ez alapján a Programban részt vevő falvak települési szilárd hulladékában található biohulladék aránya folyamatosan csökken.

VI./1 ábra Hulladékösszetétel a falvakban

Ugyancsak a fent említett jogszabály szerint 2005. július 1-ig a hulladékká vált csomagolóanyagok legalább 50%-át hasznosítani kell és ezen belül legalább 25% anyagában kell, hogy hasznosításra kerüljön, úgy, hogy ez az arány minden anyag típusnál legalább 15% legyen.

A település a 25/2002.(II.27.) kormányrendeletben meghatározott Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és –tisztítási Megvalósítási Program szerint a 15 000 lakosegyenérték feletti terhelésű szennyvíz-elvezetési agglomerációs területekhez tartozik. **Somogyszob** egy két település alkotta agglomerációban van **B78/2 agglomerációs kóddal**. Az agglomeráció központja Nagyatád, a további település Bolhás. A 26/2002.(II.27.) kormányrendelet alapján a szennyvízelvezetési agglomeráció központjának az a település tekinthető, amelynek közigazgatási területén valósul meg a tisztító vagy elhelyező telep (mezőgazdasági, illetve egyéb hasznosítás esetén). Az agglomerációnak legkésőbb 2010. december 31-ig kell megoldani a települési szennyvizek közműves szennyvíz-elvezetését és a szennyvizek

biológiai szennyvíztisztítását, illetve a települési szennyvíz ártalommentes elhelyezését (lásd: 25/2002.(II.27.) kormányrendelet).

Somogyszob község az alábbi táblázatban található csökkentési célokat tűzte ki a tervidőszakra:

VI./3. táblázat A nem veszélyes hulladékokra vonatkozó csökkentési célok

Hulladék	Csökkentési cél
települési szilárd hulladék	A lerakott hulladék szervesanyag tartalmának csökkentése 2004-re 75%-ra, 2007-re 50%-ra, a hulladékgazdálkodási törvényben foglaltaknak megfelelően. El kell érni, hogy 2008-ban a lerakási arány 60% alá csökkenjen.
települési folyékony hulladék	A Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és –tisztítási Megvalósítási Programban (NTSZMP) előírtak szerint – a „B” program részeseként – meg kell valósítani a szennyvízberuházást. Ennek megfelelően, el kell érni, hogy minél nagyobb arányban kössenek rá az ingatlantulajdonosok a hálózatra.
kommunális szennyvíziszap	A szennyvíztelepi iszapok további, minél nagyobb arányú talajerő-visszapótláskénti (injektálás, komposztálás) hasznosítása a mezőgazdaságban.
építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	Csak a nem hasznosítható inert hulladék kerüljön lerakóban ártalmatlanításra. Az illegális hulladéklerakás visszaszorítása, és a legális ártalmatlanítás lehetőségének megteremtése.

VI./4. táblázat A kiemelten kezelendő hulladékáramokra vonatkozó csökkentési célok

Hulladék	Csökkentési cél
Hulladékolajok	Lehetőség biztosítása az elkülönített hulladékok gyűjtésére, majd a szakszerű hasznosítására és ártalmatlanítására.
Akkumulátorok és szárazelemek	Lehetőség biztosítása az elkülönített hulladékok gyűjtésére, majd a szakszerű hasznosítására és ártalmatlanítására.
Elektromos és elektronikai hulladékok	Lehetőség biztosítása az elkülönített hulladékok gyűjtésére, majd a szakszerű hasznosítására és ártalmatlanítására.
Kiselejtezett gépjárművek	Lehetőség biztosítása a kiselejtezett gépjárművek országos gyűjtőrendszeréhez való csatlakozáshoz.
Egészségügyi hulladékok	Továbbra is lehetőség biztosítása az egészségügyi hulladékok országos gyűjtőrendszeréhez való csatlakozáshoz.
Állati eredetű hulladékok	Lehetőség biztosítása az állati hulladékok országos gyűjtőrendszeréhez való csatlakozáshoz.
Növényvédőszeres és csomagoló eszközök	Lehetőség biztosítása az elkülönített hulladékok gyűjtésére, majd a szakszerű hasznosítására és ártalmatlanítására.
Azbeszt	Lehetőség biztosítása az azbeszt hulladékok országos gyűjtőrendszeréhez való csatlakozáshoz.
Egyéb hulladék	Lehetőség biztosítása az elkülönített hulladékok gyűjtésére, majd a szakszerű hasznosítására és ártalmatlanítására.

VI./5. táblázat A csomagolási hulladékokra vonatkozó csökkentési célok

Hulladék	Csökkentési cél
Papír és karton csomagolási hulladék	Szelektív gyűjtés biztosítása továbbra is, és a külön gyűjtött hulladék hasznosító szervezeteknek történő átadása.

Műanyag csomagolási hulladék	Szelektív gyűjtés biztosítása továbbra is, és a külön gyűjtött hulladék hasznosító szervezeteknek történő átadása.
Fa csomagolási hulladék	Anyagában történő hasznosítás biztosítása.
Fém csomagolási hulladék	Szelektív gyűjtés biztosítása, hulladékudvaron keresztül és a külön gyűjtött hulladék hasznosító szervezeteknek történő átadása. Az eljárás során mágneses szeparáció alkalmazása.
Hulladék	Csökkentési cél
Vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladék	Anyagában történő hasznosítás biztosítása.
Egyéb, kevert csomagolási hulladék	Anyagában történő hasznosítás biztosítása.
Üveg csomagolási hulladék	Szelektív gyűjtés biztosítása továbbra is, és a külön gyűjtött hulladék hasznosító szervezeteknek történő átadása.
Textil csomagolási hulladék	Anyagában történő hasznosítás biztosítása.

VI. 2. Hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések tervezése

VI./6. táblázat A nem veszélyes hulladékokra vonatkozó hasznosítási, ártalmatlanítási célok

Hulladék	Hasznosítási, ártalmatlanítási cél
települési szilárd hulladék	Megteremteni a lehetőségét annak, hogy a hulladék minél nagyobb hányada kerüljön hasznosításra. A lerakást a lehető legnagyobb mértékben minimalizálni kell.
települési folyékony hulladék	A folyékony hulladék megfelelő ártalmatlanításának megszervezése.
kommunális szennyvíziszap	A szennyvíztelepi iszapok minél nagyobb arányú talajerővisszapótláskénti (injektálás, komposztálás) hasznosítása a mezőgazdaságban.
építési-bontási hulladékok	Biztosítani kell a településen keletkező építési-bontási és

és egyéb inert hulladék	egyéb inert hulladék külön gyűjtését, elszállítását és szakszerű újrahasznosítását, esetleg ártalmatlanítását.
--------------------------------	--

VI./7. táblázat A nem veszélyes hulladékokra vonatkozó helyi és regionális hasznosítási, ártalmatlanítási célok összehasonlítása

Hulladék	Hasznosítási, ártalmatlanítás cél	
	Helyi	Területi
települési szilárd hulladék	Megteremteni a lehetőségét annak, hogy a keletkező hulladékok minél nagyobb hányada anyagában vagy energetikailag hasznosuljon, és a lerakóba csak a más módszerrel nem ártalmatlanítható hulladék kerüljön.	A már működő hasznosító létesítmények fejlesztésével, új technológiák telepítésével biztosítani kell, hogy a keletkező hulladékok fele anyagában vagy energetikailag hasznosuljon, és lerakóba csak a más módszerrel nem ártalmatlanítható hulladék kerüljön.
települési folyékony hulladék	A folyékony hulladék megfelelő ártalmatlanításának megszervezése a településen.	A tengelyen elszállított szennyvíz szakszerű ártalmatlanításának biztosítására 5 szennyvíztelepen – Beremend, Bóly, Sátorhely, Siklós, Szentlőrinc – szükséges szippantott szennyvíz fogadó-előkezelő műtárgyat létesíteni.
Kommunális szennyvíziszap	A szennyvíztelepi iszapok minél nagyobb arányú talajerővisszapótláskénti (injektálás, komposztálás) hasznosítása a mezőgazdaságban.	Az alapvetően elérendő cél a szennyvíztelepi iszapok minél nagyobb arányú talajerővisszapótláskénti (injektálás, komposztálás) hasznosítása a mezőgazdaságban. Cél, hogy 2008-ra a teljes keletkező

		szennyvíziszap mennyiségének 24,5%-át komposztálás után hasznosítsák.
építési-bontási és egyéb inert hulladékok	Biztosítani kell a településen keletkező építési-bontási és egyéb inert hulladék külön gyűjtését, elszállítását és szakszerű újrahasznosítását, esetleg ártalmatlanítását.	Cél a hasznosítási arány növelése és az, hogy csak a nem hasznosítható inert hulladék kerüljön lerakóban ártalmatlanításra.

VI/8. táblázat A kiemelten kezelendő hulladékarományokra vonatkozó hasznosítási, ártalmatlanítási célok

Hulladék	Hasznosítási, ártalmatlanítási cél
Hulladékolajok	A lakosság részére lehetőség biztosítása a szelektíven gyűjtött hulladék elhelyezésére. Ideiglenes tárolás szakszerű megoldása. A hulladék ártalmatlanításának megszervezése. Kapcsolódás az országos gyűjtő-hasznosító hálózathoz.
Akkumulátorok és szárazelemek.	Szelektív gyűjtés biztosítása körzeti hulladékudvarok kialakításának segítségével. Kapcsolódás az országos gyűjtő-hasznosító hálózathoz.
Elektromos és elektronikai hulladékok	Szelektív gyűjtés biztosítása körzeti hulladékudvarok kialakításának segítségével. Kapcsolódás az országos gyűjtő-hasznosító hálózathoz.
Kiselejtezett gépjárművek	Kapcsolódás az országos gyűjtő-hasznosító hálózathoz.
Egészségügyi hulladékok	Nem önkormányzati tulajdonú egészségügyi intézménynél információ szolgáltatása az ártalmatlanítás lehetőségéről.
Állati eredetű hulladékok	Szelektív gyűjtés biztosítása. Kapcsolódás a regionális ártalmatlanító műhöz, amennyiben a tervezési időszakban megvalósul.
Növényvédőszeres és csomagoló eszközeik	Szelektív gyűjtés biztosítása körzeti hulladékudvarok kialakításának segítségével.

Azbeszt	Információs szolgáltatása a lakosságnak a lehetséges ártalmatlanítás módjáról. Kapcsolódás az országos azbesztmentesítési programhoz.
Egyéb hulladék	

VI./9. táblázat A kiemelten kezelendő hulladékáramokra vonatkozó helyi és regionális hasznosítási, ártalmatlanítási célok összehasonlítása

Hulladék	Hasznosítási, ártalmatlanítási cél	
	Helyi	Területi
Hulladékolajok	A lakosság részére lehetőség biztosítása a szelektíven gyűjtött hulladék elhelyezésére. Ideiglenes tárolás szakszerű megoldása. A hulladék ártalmatlanításának megszervezése. Kapcsolódás az országos gyűjtő-hasznosító hálózathoz.	A fáradt olajok begyűjtési rendszerének meglévő hálózatát tovább kell fejleszteni. A fáradt olajok környezetvédelmi szempontból kifogástalan hasznosításra.
Akkumulátorok és szárazelemek	Szelektív gyűjtés biztosítása környezeti hulladékudvarok kialakításának segítségével. Kapcsolódás az országos gyűjtő-hasznosító hálózathoz.	A kialakult gyűjtőhálózat hatékonyabb működése, a lakosság körében keletkező akkumulátor és elem hulladékok begyűjtésének fokozása és a bevallási fegyelem javítása.
Elektromos és elektronikai hulladékok	Szelektív gyűjtés biztosítása környezeti hulladékudvarok kialakításának segítségével. Kapcsolódás az országos gyűjtő-hasznosító hálózathoz.	A hulladékokra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség kiterjesztése révén – képet kell alkotni a térségben keletkező elektronikai hulladékok mennyiségéről. Ki kell alakítani a szükséges infrastruktúrát.

Kiselejtett gépjárművek	Kapcsolódás az országos gyűjtő-hasznosító hálózathoz.	Törekedni kell a bontás során képződő hulladékok szelektív gyűjtésére, és minél kisebb arányú lerakással történő ártalmatlanítására.
Egészségügyi hulladékok	Nem önkormányzati tulajdonú egészségügyi intézményeknél információ szolgáltatása az ártalmatlanítás lehetőségéről.	Az egészségügyi ellátás során keletkező fotokémiai hulladékok ezüst tartalmának minél nagyobb arányú hasznosítására kell törekedni. Az egészségügyi intézményekben keletkező hulladékok – mára már megvalósult – gyűjtésével és ártalmatlanításával párhuzamosan a már kialakult rendszer további kiterjesztésével teljes körűvé kell tenni a kisebb orvosi rendelőkben keletkező betegellátási hulladékok begyűjtését és ártalmatlanítását az ország más területein lévő ártalmatlanító létesítmények igénybevételével. A jogi keretek megteremtése után ki kell alakítani a gyógyszerhulladékok begyűjtésének – mindenki által elérhető – rendszerét.
Állati eredetű hulladékok	Szelektív gyűjtés további biztosítása. Kapcsolódás a regionális ártalmatlanító műhöz, amennyiben a tervezési időszakban megvalósul.	Az állati takarmányozás mellett a talajerő visszapótlását célzó hasznosítást előtérbe kell helyezni. A takarmányozásra és talajjavításra nem alkalmas állati hulladékok égetéssel történő ártalmatlanítása érdekében fejleszteni kell a szelektált gyűjtés, begyűjtés és szállítás rendszerét, színvonalát. Meg kell

		szüntetni a dögműveket, dögműveket, azaz az állati hulladékok lerakással történő ártalmatlanítását.
Növényvédőszeres és csomagoló eszközeik	Szelektív gyűjtés biztosítása körzeti hulladékudvarok kialakításának segítségével.	A korábbi tevékenységekből származó, felhalmozott növényvédőszeres csomagolóeszköz depóniákat teljes mértékben fel kell számolni. A lakossági szelektív gyűjtés kertében meg kell teremteni a kis mennyiségben keletkező növényvédőszeres hulladékok gyűjtésének lehetőségét.

VI./10. táblázat A csomagolási hulladékokra vonatkozó hasznosítási, ártalmatlanítási célok

Hulladék	Hasznosítási, ártalmatlanítási cél
Papír és karton csomagolási hulladék	Szelektív hulladékgyűjtési rendszer biztosítása továbbra is a hulladékok különgyűjtésének kialakításához. A nem szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékok energetikai hasznosítási lehetőségének megteremtése.
Műanyag csomagolási hulladék	Szelektív hulladékgyűjtési rendszer biztosítása továbbra is a hulladékok különgyűjtésének kialakításához. A nem szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékok energetikai hasznosítási lehetőségének megteremtése.
Fa csomagolási hulladék	Energetikai hasznosítás megteremtésének lehetősége.
Fém csomagolási hulladék	Anyagában történő hasznosítás, mágneses szeparációs eljárás segítségével.
Vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladék	Lerakott mennyiség csökkentése mechanikai előkészítés és energetikai hasznosítás biztosításával.
Egyéb, kevert csomagolási hulladék	Lerakott mennyiség csökkentése energetikai hasznosítás lehetőségének megteremtésével.

Üveg csomagolási hulladék	Szelektív hulladékgyűjtési rendszer biztosítása továbbra is a hulladékok különgyűjtésének kialakításához.
Textil csomagolási hulladék	Lerakott mennyiség csökkentése energetikai hasznosítás lehetőségének megteremtésével. Karitatív gyűjtések támogatása.

VI./11. táblázat A csomagolási hulladékokra vonatkozó helyi és regionális hasznosítási, ártalmatlanítási célok összehasonlítása

Hulladék	Hasznosítási, ártalmatlanítási cél	
	Helyi	Területi
Papír és karton csomagolási hulladék	Szelektív hulladékgyűjtési rendszer biztosítása továbbra is a hulladékok különgyűjtésének kialakításához. A nem szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékok energetikai hasznosítási lehetőségének megteremtése.	A hasznosítás terén az EU előírásoknak megfelelően a csomagolási hulladék hasznosításában 2005-ig el kell érni az 50%-os hasznosítási arányt.
Műanyag csomagolási hulladék	Szelektív hulladékgyűjtési rendszer biztosítása továbbra is a hulladékok különgyűjtésének kialakításához.	A hulladékgazdálkodási törvény előírásai szerinti, a
Fa csomagolási hulladék	Energetikai hasznosítás megteremtésének lehetősége.	csomagolóanyagokra vonatkozó hasznosítási kötelezettség teljesítése érdekében legalább az e
Fém csomagolási hulladék	Anyagában történő hasznosítás mágneses szeparációs eljárással.	hulladékokra kiterjedő elkülönített begyűjtést 200-
Vegyés összetételű kompozit csomagolási hulladék	Lerakott mennyiség csökkentése mechanikai előkészítés és energetikai hasznosítás biztosításával.	ig a régió lakosságának legalább 40%-ára, 2008-ig 60%-ára ki kell terjeszteni.
Egyéb, kevert csomagolási hulladék	Lerakott mennyiség csökkentése energetikai hasznosítás lehetőségének megteremtésével.	Ösztönözni kell a Dél-Dunántúli Régióban a

Üveg csomagolási hulladék	Szelektív hulladékgyűjtési rendszer biztosítása továbbra is a hulladékok különgyűjtésének kialakításához.	termelői hasznosító rendszerek kiépülését, illetve a termelők, hulladékkezelők és hasznosítók közötti kapcsolatok fejlődését.
Textil csomagolási hulladék	Lerakott mennyiség csökkentése energetikai hasznosítás lehetőségének megteremtésével. Karitatív gyűjtések támogatása.	

A hulladékok tervezési időszak végére (2008) várható mennyiségét, a Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Programban kialakított marcali hulladékközpontra vonatkozóan becsüljük meg. Ez azt jelenti, hogy a VI./12. és a VI./13. táblázatban szereplő adatok a hulladékközpontba beszállításra kerülő anyagokat foglalják magukban. Somogyszob Község hulladéka is ide fog beérkezni.

VI./12. táblázat A Marcali Hulladékkezelő Központ tervezési időszak végére várható csomagolási hulladékmennyiségei, hasznosítási mennyiségei és hasznosítási arányuk

		DÁTUM	2008
		MARCALI HULLADÉKKEZELŐ KÖZPONT	
Műanyag. csom.	2 716		
Üveg csom.	746		
Fém csom	654		
MARCALI HULLADÉKKEZELŐ KÖZPONT		Papír csom.	606
		Műanyag. csom.	1103
		Üveg csom.	205
		Fém csom	589
MARCALI HULLADÉKKEZELŐ KÖZPONT		Papír csom.	41,9 %
		Műanyag. csom.	40,63 %
		Üveg csom.	27,49 %
		Fém csom	90,0 %

VI./13. táblázat A Marcali Hulladékkezelő Központ tervezési időszak végére várható csomagolási hulladékmennyiségei, hasznosítási mennyiségei és hasznosítási arányuk

		DÁTUM	2008	
				<i>Keletkező mennyiség (t)</i>
PAPÍR CSOMAGOLÓ			<i>Anyagában hasznosított (t)</i>	606
			<i>Energetikai hasznosítás (t)</i>	694
			<i>Összes hasznosított (t)</i>	1 299
			<i>Anyagában hasznosítás aránya (%)</i>	41,9%
			<i>Összes hasznosítás aránya (%)</i>	90,0%
			<i>Keletkező mennyiség (t)</i>	2 716
MŰANYAG CSOMAGOLÓ			<i>Anyagában hasznosított (t)</i>	1 103
			<i>Energetikai hasznosítás (t)</i>	1 341
			<i>Összes hasznosított (t)</i>	2 444
			<i>Anyagában hasznosítás aránya (%)</i>	40,6%
			<i>Összes hasznosítás aránya (%)</i>	90,0%
			<i>Keletkező mennyiség (t)</i>	746
ÜVEG CSOMAGOLÓ			<i>Anyagában hasznosított (t)</i>	205
			<i>Energetikai hasznosítás (t)</i>	0
			<i>Összes hasznosított (t)</i>	205
			<i>Anyagában hasznosítás aránya (%)</i>	27,5%
			<i>Összes hasznosítás aránya (%)</i>	27,5%
			<i>Keletkező mennyiség (t)</i>	654
FÉM CSOMAGOLÓ			<i>Anyagában hasznosított (t)</i>	589
			<i>Energetikai hasznosítás (t)</i>	0
			<i>Összes hasznosított (t)</i>	589
			<i>Anyagában hasznosítás aránya (%)</i>	90,0%

		<i>Összes hasznosítás aránya (%)</i>	90,0%
<i>ÖSSZES CSOMAGOLÓ</i>		<i>Keletkező mennyiség (t)</i>	5 559
		<i>Anyagában hasznosított (t)</i>	2 502
		<i>Energetikai hasznosítás (t)</i>	2 035
		<i>Összes hasznosított (t)</i>	4 537
		<i>Anyagában hasznosítás aránya (%)</i>	45,0%
		<i>Összes hasznosítás aránya (%)</i>	81,6%

VII. fejezet A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési programok

Somogyszob község a települési szilárdhulladék-gazdálkodással kapcsolatos kötelezettségének a megoldására csatlakozott a Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Programhoz, amely Pécs Megyei Jogú Város kezdeményezésére a Pécs, Marcali, Nagyatád, Barcs, Dombóvár, Sellye és Bóly vonzáskörzetében lévő települések között jött létre. A Program célkitűzései a következők:

1. A régió hulladékkezelésére műszaki és jogi követelményeknek megfelelő hulladékgyűjtő és kezelő rendszer létrehozása;
2. A csomagolóanyagok, zöldhulladékok (ezer fő feletti településeken) és a háztartásokban keletkezett veszélyes hulladékok szelektív gyűjtésének bevezetése a hulladékok újrahasznosítható részének visszaforgatása céljából;
3. A lerakóba kerülő biológiailag lebomló hulladékok mennyiségének csökkentése komposztáló berendezések beiktatásával, felhasználva a rendszeres belül szelektíven gyűjtött zöldhulladékokat, illetve a mechanikai szétválasztás után elkülönített bomló szerves hulladékokat. A bomló szerves hulladék sterilizálásának, a keletkező biogázok ellenőrzött körülmények közötti összegyűjtésének és energetikai, valamint hőhasznosításának biofermentálással történő biztosítása;
4. Az anyagában nem hasznosítható éghető hulladékok energetikai hasznosítása;
5. A végleges lerakásra kerülő hulladékmennyiség minimalizálása, a hulladéklerakásra meglévő lerakók, a jelenlegi műszaki és környezetvédelmi paramétereknek megfelelő bővítéssel;

6. Gondoskodás a háztartási hulladék veszélyes komponenseinek külön gyűjtéséről és megfelelő módon történő elhelyezéséről;
7. A hulladékok hasznosításából származó gazdasági és pénzügyi előnyök kihasználása a lakossági díjak megfizethető szinten tartása érdekében;
8. A régi lerakók rekultiválásával a terület-felhasználás valamint a lerakók által okozott környezeti terhelés csökkentése;
9. Publicitási intézkedések bevezetésével a lakosság körében a helyes hulladékkezelés és a szelektív hulladékgyűjtés módszereinek megismertetése és elfogadtatása, a környezettudatos magatartás népszerűsítése.

A Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Program legfőbb előnye, hogy a hulladékgazdálkodási rendszert a környezetvédelmi, műszaki és gazdasági követelményeknek megfelelően korszerűsíti. A műszaki védelemmel nem rendelkező hulladéklerakók rekultiválásával és a korszerűtlen gyűjtőjárművek lecserélésével csökkenthető a talaj, víz és a levegő szennyezése; a lerakásra kerülő hulladékban az újrahasznosítható anyagok (csomagolóeszközök, szervesanyagok) mennyisége az EU követelményeknek megfelelően lecsökkenthető; valamint az egységes beruházások és az egységes üzemeltetés egységes díjrendszer bevezetését teszi lehetővé.

A komplex hulladékgazdálkodási program a nagytérségben élő 454 153 állandó lakost érint. Becslések szerint ez a népesség jelenleg mindegy 171 ezer tonna hulladékot termel, amely várhatóan évente folyamatosan növekszik és a projekt utolsó évében (2030) meghaladja a 234 ezer tonnát.

A program várt élettartama 25 év, amiből 3 évet vesz igénybe a javasolt fejlesztések megvalósítása. A kivitelezés 2007-ben kezdődhet, amennyiben a Kohéziós Alap pályázat sikeresen zárul. A teljes rendszer üzemeltetése a beruházási szakasz 2008. évi befejezését követően 2009-től indulhat. A rendszer működési ideje alatt a szelektíven gyűjtött, válogatott és újrahasznosított hulladékok mennyisége fokozatosan növekszik. Az évente elért visszagyűjtési és hasznosítási arányok teljesítik a magyar és EU jogszabályok követelményeit.

A program teljes beruházási költsége 21 638 millió Ft.

VII.1. Módszerfejlesztési, intézményfejlesztési, ismeretterjesztő, szemléletformáló, tájékoztató, oktatási és kutatási-fejlesztési programok

Somogyszob település részét képezi a Mecsek-Dráva Szilárdhulladék Gazdálkodási Program Nagyatádi körzetének, amelynek keretein belül kommunikációs projekt végrehajtására is sor kerül. Ennek célja a Mecsek-Dráva Program működésével kapcsolatos információk továbbítása a lakosság felé, a környezettudatosság fejlesztése illetve a szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése.

VII.1. táblázat Módszerfejlesztéssel, intézményfejlesztéssel, ismeretterjesztéssel, szemléletformálással, tájékoztatással, oktatással, képzéssel és kutatás-fejlesztéssel foglalkozó programok

Program célja	Határidő	Felelős	Költség (eFt)	Forrás
A Mecsek-Dráva Program területén élő lakosság körében a korszerű hulladékgyűjtés ismertetése és népszerűsítése	2008.	Mecsek-Dráva Társulás	Körzet: 23 424 Település: 1 210	Kohéziós alap + Magyar Állami Céltámogatás + Önkormányzati önerő

VII.2. Hulladékgazdálkodási cselekvési program

VII.2.1. A hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések elérését szolgáló intézkedések meghatározása

VII.2.1.1. A hulladékgyűjtési rendszer tervezett fejlesztése a települési szilárd hulladékok tekintetében

Somogyszob területén a Mecsek-Dráva program keretében a hulladékgyűjtés három típusa valósul meg, biztosítva ezáltal, hogy a különböző hulladékfrakciókat a további hasznosítás, ártalmatlanítás szempontjából optimális módon gyűjtsük.

Mindez az alábbi hulladékfajtákra terjed ki:

- Műanyag
- Üveg
- Papír
- Fém
- Textil
- Biohulladék
 - Szerves lebomló
 - Zöldhulladék
- Veszélyes

V.2.1.1.1. A hulladék gyűjtése

Ömlesztett hulladék:

Az ömlesztett hulladékgyűjtés a térség valamennyi településén jelenleg is működő gyűjtési forma, amely a Mecsek-Dráva Program elindulása után is tovább üzemel, azonban kizárólag az úgynevezett maradék hulladéokra terjed ki. A lakosság tulajdonában lévő gyűjtőedényeket (70-1 100 liter) tömörítőlapos hulladékgyűjtő gépjárművek ürítik. Az összegyűjtött hulladékot a pormentes gyűjtést biztosító gépjárművek a Nagyatádon létrehozandó átrakóállomáson keresztül a Marcali Hulladékkezelő Központba szállítják.

Gyűjtőszigetes szelektív gyűjtés:

Somogyszob községben gyűjtőszigeteket (1 db) helyeznek el, amelyekben a lakosság elkülönítetten gyűjtheti a papír-, műanyag, illetve üveg hulladékot. A gyűjtőpontok 1-2,5 m³ térfogatú, műanyagból vagy fémből készült edények, amelyek színei egyértelműen jelölik a gyűjtendő hulladék fajtáját (kék-papír, sárga-műanyag, zöld-üveg). A gyűjtőpontok ürítését speciális darus felépítménnyel rendelkező, görgős konténerszállító gépjármű végzi. A hulladékot a konténerszállító gépjárművek a Marcali válogatóműbe szállítják, ahol megtörténik a hulladék utóválogatása.

Zöldhulladék komposztálás:

A zöldhulladék elkülönített gyűjtésére a városok kertvárosi övezetében és az 1 000 fő feletti településeken – így Somogyszob estében is – kerül sor. A háztartások a Mecsek-Dráva Program keretében beszerzésre kerülő zöldhulladék gyűjtő edényeket, amelyek ürítését forgódobos felépítményű tömörítő hulladékgyűjtő gépjármű végzi előre rögzített járatprogram szerint. Az összegyűjtött zöldhulladék a Nagyatádi komposztálóba kerül.

Hulladékudvarok:

A hulladékudvarokban nagyméretű hulladékok (pl. homok, bútorok), elektromos készülékek, szelektíven gyűjtött háztartási hulladékok, építési törmelék és háztartásokban keletkező nehezen kezelhető anyagok (pl. festékes göngyöleg, akkumulátor, szárazelem) gyűjtésére kerül sor.

A hulladékudvarokban lévő konténerek cseréjét pótkocsis görgős konténeres, illetve láncos konténeres felépítményű járművek végzik.

A Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Program megvalósítás után a Nagyatádi körzet területén három hulladékudvar létesül. (Nagyatád, Csurgó és Lábod településeken) Ezeket Somogyszob lakossága is igénybe veheti.

Átrakóállomás:

Az átrakóállomásokba kizárólag az ömlesztve gyűjtött hulladékfrakció kerül. A körzet területén egy átrakóállomás (Nagyatád) létesül. Az átrakóállomásra érkeznek a térségből a hulladékszállító gépjárművek és a hulladékot az átrakóállomás garatába ürítik. Az átrakóállomáson üzemelő tömörítő berendezés a hulladékot 32 m³-es konténerekbe tölti, amely hulladékkezelő központba történő szállításáról pótkocsival rendelkező görgős konténerszállító gépjármű gondoskodik.

VII.2.1.1.2. A hulladék hasznosítása

A somogyszobi hulladékgyűjtési rendszer kiépítésének eredményeként három fajta hulladékáram érkezik három különböző kezelő létesítménybe:

- a szelektíven gyűjtött papír, műanyag üveg a válogatóműbe,
- az egyéb hasznosítható hulladék a mechanikai előkészítőbe,
- a zöldhulladék a komposztálóba.

A válogatómű és a mechanikai előkészítőmű a Marcali Hulladékkezelő központban kap helyet. A begyűjtött hulladék részét képző bomló szerves hulladékot elkülönítik, és a Barcsi Hulladékkezelő Központba szállítják, ahol sor kerül biofermentációs eljárással történő előkészítésére majd komposztálására.

A Nagyatád körzet területén keletkező zöldhulladékot a Nagyatádon felépítendő komposzttelepre szállítják.

Válogatómű:

A somogyszobi szelektív hulladékgyűjtésből, valamint a hulladékudvarokban összegyűjtött papír, műanyag és üveg hulladék a Marcali válogatóműbe érkezik. Az üveg hulladékot nem válogatják, azt kizárólag a válogatómű területén elhelyezett 32 m³-es konténerben gyűjtik, majd továbbszállítják hasznosításra.

A papír és műanyag hulladék a válogatóműben további válogatásra, majd bálázásra kerül.

A válogatómű végtermékei a másodnyersanyag bálák, amelyeket az elszállításig a válogatóművek fedett tárolóiban raktároznak, mozgatusukat targoncák végzik. Megfelelő mennyiségű hulladékbálák összegyűlése esetén a bálákat teherszállító gépjárművekre rakodják és elszállítják a hasznosító üzembe.

Mechanikai előkészítő üzem:

Az ömlesztve gyűjtött somogyszobi hulladék a Nagyatádon létesítendő átrakóállomáson keresztül a Marcali Mechanikai előkészítőműbe kerül, ahol aprítják, majd egy dobszita segítségével külön választják a nagy, illetve kisméretű frakciókat. A kisméretű frakció biofermentációra, majd komposztálásra kerül, míg a nagyméretű frakcióból a fém alkotórészeket mágnesszeparátor segítségével eltávolítják. A megmaradó anyagot egy fajsúly

szerinti osztályozó berendezés könnyű, illetve nehéz frakcióra osztja. A könnyű frakciót bálázzák, illetve műanyag fóliába csomagolják, így az hosszú időn keresztül tárolható, és igény szerint felhasználható energetikai hasznosító-műben fűtőanyagként. A könnyű frakció energetikai hasznosítására a projekt keretein kívül kerülne sor, együttes technológia alkalmazásával, vagy külső égető-műbe történő szállítással. A csomagolt hulladékbálák mozgatását targonca végzi, szállításuk tehergépjárművekkel történhet.

Biofermentáció és komposztálás:

A Marcali mechanikai előkészítő-műből kikerülő bomló szerves hulladék a Barcsi Hulladékkezelő Központban biofermentálásra kerül. A fermentálóban az anaerob baktériumok a szerves anyagot lebontják és metán gázt (CH_4) állítanak elő.

A fermentált anyagot az utófermentáló után szeparátor segítségével a lehetőségeknek megfelelően víztelenítik és a fennmaradó anyagot a zöldhulladékkal – és szükség esetén a víztelenített szennyvíziszappal – keverve, komposztálják.

A komposztálást szemipermeábilis membránnal takart, levegőztetett eljárással hajtják végre. A komposztálódási folyamat végén a komposztot tovább válogatják és tisztítják. A kész komposztot felhasználhatósága alapján három kategóriába sorolják.

A begyűjtött zöldhulladékot a Nagyatádon létesítendő komposzttelepen komposztálják.

VII.2.1.1.3. Ártalmatlanítás

Lerakás:

A Somogyszob községben összegyűjtött hulladékból a mechanikai előkészítés után nem hasznosítható mennyiséget a Marcali Hulladékkezelő Központ részét képező lerakóba szállítják. A lerakóra csak regisztrált beszállítás történhet, a beérkező gépjárművek által beszállított hulladékot hídmérlegen megméri, adatait számítógépen rögzítik. Ez a nyilvántartás lehetővé teszi, hogy akár évek múlva is visszakereshető, hogy egy adott

gépjármű hulladéka a lerakó mely részére került, így a rendszer minimalizálja a környezeti kockázatot.

Energetikai hasznosítás:

A somogyszobi hulladékból a mechanikai előkészítés során keletkező könnyű frakció energetikai hasznosítása a projekt keretén kívül történik együttégetési technológia alkalmazásával, vagy regionális energetikai hasznosítóműbe történő szállítással.

Építési törmelék hasznosítása:

Az építési törmelék hasznosítására való előkészítésére a programban egy mobil hasznosító gépsor beszerzését tervezik. A gépsor fő állomáshelye Pécs, a Somogyszob községből begyűjtött építési törmelék itt lesz hasznosítható.

VII.2.1.2. Intézkedések a folyékony hulladékok tekintetében

A településen lévő korszerűtlen ürítőhelyet rekultiválni szükséges. Fontos cél a tervezési időszak alatt a csatornára való rákötések számának folyamatos növelése, ennek érdekében tájékoztatni kell a lakosságot és meg kell tenni a szükséges adminisztratív intézkedéseket.

VII.2.1.3. Intézkedések az egyéb hulladékok tekintetében

A településen az egyéb hulladékokkal kapcsolatos fejlesztéseket, intézkedéseket jelenleg nem terveznek.

VII/2. táblázat A nem veszélyes hulladékok hasznosításához, ártalmatlanításához szükséges kapacitásigények bemutatása

Hulladék	Hasznosítás/ Ártalmatlanítás	Kapacitásigény	Hasznosítás/ ártalmatlanítás helye
Települési szilárd hulladék	Hasznosítás/ Ártalmatlanítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Válogatómű: 4 000 t/év Mechanikai válogatómű: 25 000 t/év Nagyatádi komposzttelep: 1 500 t/év	Régió belül megoldható
Települési folyékony hulladék	Hasznosítás	67 160 m ³ /év	Régió belül megoldható
Kommunális szennyvíziszap	Kiszállítás a településről	-	Régió belül megoldható
Építési-bontási hulladék és egyéb inert hulladék	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Kökényi Központ Mobil építési törmelék feldolgozó gépsor: 100 000 t/év	Régió belül megoldható

VII./3. táblázat A nem veszélyes hulladékok hasznosításával, ártalmatlanításával kapcsolatos cselekvési program

Cselekvési program	Felelős	Érintettek köre	Határidő	Költség (eFt)
Mechanikai előkészítőmű létesítése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 303 514 Somogyszob: 15 681
Válogatómű létesítése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 272 920 Somogyszob: 14 101
Biofermentáló létesítése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 148 447 Somogyszob: 7 670
Komposzttelep létesítése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 87 850 Somogyszob: 4 539
Kezelő központ létesítése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 136 627 Somogyszob: 7 059
Átrakóállomás létesítése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 137 470 Somogyszob: 7 102
Hulladékudvarok létesítése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 91 475 Somogyszob: 4 726
Szelektív hulladékgyűjtés megszervezése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 94 302 Somogyszob: 4 872

Hagyományos hulladékgyűjtés fejlesztése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 103 596 Somogyszob: 5 352
Zöldhulladék gyűjtés megszervezése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 32 958 Somogyszob: 2 032
Korszerű lerakó építése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 127 680 Somogyszob: 6 597
Építési törmelék kezelésének biztosítása	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 18 891 Somogyszob: 976

VII./4. táblázat A kiemelten kezelendő hulladékáramok hasznosításához, ártalmatlanításához szükséges kapacitásigények bemutatása

Hulladék	Hasznosítás/ Ártalmatlanítás	Kapacitásigény	Hasznosítás/ártalmatlanítás helye
Veszélyes hulladékok			
Hulladékjogok	Hasznosítás	n.a.	Országos szinten kezelendő
Akkumulátorok és szárazelemek	Hasznosítás	Termékdíjas/ Országos kapacitás	Országos szinten kezelendő
Elektromos és elektronikai hulladékok	Hasznosítás	Termékdíjas/ Országos kapacitás	Regionális / Országos szinten kezelendő
Kiselejtezett gépjárművek	Hasznosítás	Termékdíjas/ Országos kapacitás	Regionális / Országos szinten kezelendő
Egészségügyi hulladékok	Ártalmatlanítás	n.a.	Régió kívül megoldható
Állati eredetű hulladékok	Hasznosítás	n.a.	Régió kívül megoldható
Növényvédőszeres és csomagoló eszközeik	Hasznosítás/ Ártalmatlanítás	n.a.	Országos szinten kezelendő
Azbeszt	Ártalmatlanítás	Országos azbesztmentesítési program	Országos szinten kezelendő
Nem veszélyes hulladékok			

Csomagolási hulladékok összesen	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Válogatómű: 4 000 t/év Mechanikai válogatóm	Régió belül megoldható
Gumi	Hasznosítás	Termékdíjas/Országos kapacitás	Régió belül megoldható

VII./5. táblázat A kiemelten kezelendő hulladékáramok hasznosításával, ártalmatlanításával kapcsolatos cselekvési program

Cselekvési program	Felelős	Érintettek köre	Határidő	Költség (eFt)
Hulladékudvarok létesítése	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	Nagyatádi hulladékgyűjtő körzet települései	2008.	Körzet: 91 475 Település: 4 726
Regionális együttműködés kialakítása az állati hulladékok ártalmatlanítására, csatlakozás az országos szintű gyűjtőrendszer kialakítását célzó kezdeményésekhez.	Somogyszob és a vele együttműködő önkormányzatok	Somogyszob és a vele együttműködő önkormányzatok	2005.12. 31.	n.a.

VII./6. táblázat A csomagolási hulladékok hasznosításához, ártalmatlanításához szükséges kapacitásigények bemutatása

Hulladék	Hasznosítás/ Ártalmatlanítás	Kapacitásigény	Hasznosítás, ártalmatlanítás helye
Papír és karton csomagolási hulladék	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Válogatómű: 4 000 t/év	Régió kívül megoldható

Műanyag csomagolási hulladék	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Válogatómű: 4 000 t/év	Régió belül megoldható
Fa csomagolási hulladék	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Mechanikai válogatómű: 25 000 t/év	Régió belül megoldható
Fém csomagolási hulladék	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Válogatómű: 4 000 t/év Mechanikai válogatómű: 25 000 t/év	Régió kívül megoldható
Hulladék	Hasznosítás/ Ártalmatlanítás	Kapacitásigény	Hasznosítás, ártalmatlanítás helye
Vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladék	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Mechanikai válogatómű: 25 000 t/év	Régió belül megoldható
Egyéb, kevert csomagolási hulladék	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Mechanikai válogatómű: 25 000 t/év	Régió kívül megoldható
Üveg csomagolási hulladék	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Mechanikai válogatómű: 25 000 t/év	Régió belül megoldható
Textil csomagolási hulladék	Hasznosítás	Mecsek Dráva – Marcali Központ Mechanikai válogatómű: 25 000 t/év	Régió belül megoldható

VII.2.2. A környezetvédelmi nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai

VII./7. táblázat Az illegális és környezetvédelmi nem megfelelő tároló, kezelő és lerakó telepek rekultiválási, felszámolási feladatai

Telep megnevezése	A telepre vonatkozó intézkedés megnevezése	Intézkedés határideje	Intézkedés felelőse	Intézkedés költsége (e Ft)
Somogyszob - lerakó	Rekultiváció helyben	2008.	Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás	8 982

Folyékony hulladék leürítőhely Somogyszob	Rekultiváció	2006.	Somogyszob önkormányzata	11 500
Somogyszob - Döngkút	Rekultiváció	2006.	Somogyszob önkormányzata	150

VII.3. A tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendje és határideje

VII.3.1. A Mecsek-Dráva programmal kapcsolatos intézkedések tervezett sorrendjét az alábbi táblázat tartalmazza:

Beruházások ütemezése					
		2005	2006	2007	2008
Hulladékkezelő központ	Marcali	Tervezés, engedélyezés	Tendereztetés	Építés	
Átrakóállomás	Nagyatád	Tervezés, engedélyezés			Építés
Komposztáló	Nagyatád	Tervezés, engedélyezés		Építés	
Gyűjtő járművek	Zöldhull. gy			Beszerz.	Beszerzés
	Szelektív gy				
	Hulladékgy.				
	Átrakóállomások				
	Gyűjtőszigetek				
Edényzet	Szelektív gy			Beszerzés	
	Zöldhulladék gy.			Beszerz.	Beszerz.
Hulladékudvarok	Nagyatád	Tervezés, engedélyezés	Építés	Építés	
	Csurgó				
	Lábod				
Rekultiváció		Tervezés, engedélyezés	Kivitelezés		
Építési törmelék			Beszerz.		

VII.3.2. Települési folyékony-hulladékkezeléssel kapcsolatos intézkedések:

A korszerűtlen folyékonyhulladék ürítőhely rekultivációját 2007-ig el kell végezni. Fontos cél a tervezési időszak alatt a csatornára való rákötések számának folyamatos növelése, ennek

érdekégen tájékoztatni kell a lakosságot és meg kell tenni a szükséges adminisztratív intézkedéseket.

VII.3.3. Egyéb intézkedések:

Fontos cél főként a kiemelt hulladékáramok esetében területi és országos kezdeményezésekben való részvétel. Az ehhez kapcsolódó tevékenységeket és időpontokat jelen terv felülvizsgálata során a későbbiekben meghatározásra kerülő országos programok ütemezéséhez szükséges igazítani.